

О.О. Кошик, лікар-патологоанатом, завідувачка патоморфологічного відділу Медичної лабораторії CSD, м. Київ

Боротьба з раком: де можна отримати кваліфіковані діагностичні рішення для ефективної терапії

Рак – слово, яке жодна людина не хоче почути ніколи в своєму житті. Проте коли вона чує такий діагноз, її переполюють безліч запитань і страх невідомості. Головні питання, які виникають: що робити? куди йти? де знайти лікаря, котрий розповість про всі можливості та запропонує план дій для успішної боротьби з хворобою?

Відомо, що 70% медичних рішень лікарі приймають на підставі результатів лабораторних досліджень. Це стосується й онкології. І тут найважливіше отримати вичерпну інформацію про всі сучасні методи діагностики та можливості підбору терапії на їх основі.

З чого почати?

– Звичайно, з консультації лікаря-онколога. Саме він призначає необхідні дослідження для діагностики хвороби та на їх основі розробляє план лікування.

Встановлення онкологічного діагнозу потребує біопсії пухлини та її оцінювання лікарем-патологоанатомом під мікроскопом з метою визначення гістологічного типу, рівня диференціювання, прогностичних і предиктивних маркерів, що можуть допомогти в боротьбі з пухлиною. Наразі кожен третій онкологічний діагноз в Україні визначається в патологоанатомічному відділенні Медичної лабораторії CSD. Тому призначаючи дослідження при підозрі на рак, онкологи найчастіше скеровують саме до CSD.

Як відбувається робота з матеріалом у патологоанатомічній лабораторії?

– Все починається з підготовки біоматеріалу для дослідження. Гістологічне відділення CSD перетворює свіжий біологічний матеріал, який надходить до лабораторії зафіксованим у формаліні, в гістологічні блоки. Потім відбувається нарізання парафінових блоків, виготовлення зрізів, їх фарбування та формування гістологічних скелець, які згодом досліджує лікар-патологоанатом і встановлює діагноз.

Процес визначення діагнозу під мікроскопом є дуже складним і комплексним. По-перше, необхідно встановити гістогенез і гістологічний тип пухлини, тобто правильно її назвати (рак, саркома, лімфома, меланома тощо). Для цього, крім гістологічного методу, лікар-патологоанатом може використати додаткові методи – гістохімічні, імуногістохімічні чи молекулярні, бо пухлина часто складається з клітин, що не досягли достатнього рівня диференціювання та не мають фенотипічних ознак клітин, із яких вони походять.

Далі визначаються прогностичні та предиктивні маркери, проводяться молекулярно-генетичні тести, що дають змогу підтвердити встановлений діагноз і підібрати персоналізоване лікування для пацієнта. У результаті лікар-онколог отримує вичерпну інформацію для розроблення тактики терапії.

З блоків, що виробляються в Медичній лабораторії CSD, навіть через роки можна проводити додаткові імуногістохімічні та молекулярні дослідження. Лабораторія має один із найбільших в Україні архівів гістологічного матеріалу. Для онкологів і пацієнтів це дуже зручно, адже всі необхідні дослідження можна виконати в межах однієї лабораторії з одного й того ж біоматеріалу.

Що впливає на точність встановлення діагнозу?

– Як усі розділи медицини, патанатомія – дуже великий розділ. І вивчити його

повністю та досконало не може жоден спеціаліст. Тому в Медичній лабораторії CSD існує система розподілу патологоанатомів за вузькою спеціалізацією.

Щоб зрозуміти специфіку такого розподілу, можна порівняти її з терапевтичними спеціальностями. Наприклад, усі ми, коли відчуваємо нездужання, звертаємося до терапевта – сімейного лікаря, який, грубо кажучи, лікує все. Але коли пацієнт має серйозну хворобу легень або печінки, сімейний лікар направляє його до вузького спеціаліста: пульмонолога чи гепатолога відповідно. Ці фахівці мають обмежений напрям роботи, що дозволяє їм володіти значно глибшими знаннями та діагностувати і лікувати навіть рідкісну складну патологію. Таким чином формуються спеціалізації і в Медичній лабораторії CSD.

Коли до лабораторії приходять інтерни, вони вивчають усі спеціальності, щоб оволодіти загальними знаннями. Коли вони стають лікарями, розпочинається їх занурення в певну вузьку спеціалізацію. На сьогодні у нас створено 10 груп за напрямками роботи: патологія шлунково-кишкового тракту, легень, голови та шиї, ендокринна, урологічна, гінекологічна патологія, патологія молочної залози, м'язів тканин і кісток, шкіри та нейропатологія. Саме спеціалізація наших лікарів дозволяє їм володіти великим обсягом сучасних знань у своєму напрямі діяльності.

Експертність патологоанатома визначають дуже важливі фактори: велика база знань, досвід і велика кількість випадків, із якими фахівець зіткнувся у своїй практиці. Тобто чим більше патологій було досліджено раніше, тим більше диференційних діагнозів може розглядати патолог і тим точнішим буде результат дослідження. При вузькій спеціалізації лікар має можливість отримати цей надважливий досвід.

Як діяти, якщо в онколога є сумніви або діагноз виявився складним чи маловідомим?

– Патологи Медичної лабораторії CSD вже давно стали так званими лідерами думок в Україні. Тому однією з послуг Медичної лабораторії CSD протягом багатьох років залишається «Друга думка». По неї звертаються, коли результати патологоанатомічного дослідження не збігаються з клінічною картиною, коли попередній патологоанатомічний діагноз є сумнівним чи незрозумілим, коли у висновку не вистачає даних (наприклад, чітко зрозумілого стадіювання тощо) або коли пацієнт має рідкісну хворобу. Ці випадки переважно складні, але патологи Медичної лабораторії CSD мають достатньо досвіду, щоб дати відповідь на поставлені запитання.

Чи може пацієнт прямо звернутися до лабораторії за дослідженням? Чи потрібне направлення лікаря?

– Звичайно, може, ми відкриті для всіх. Проте призначення певних видів діагностики завжди здійснює лікуючий лікар. Тобто направлення потрібне, обов'язково із зазначенням клінічної картини, даних анамнезу, інших видів досліджень і формулюванням клінічного діагнозу. Це аксіома. Звісно, на підставі отриманих результатів лікар-патолог може порекомендувати необхідні подальші дослідження, зокрема, імуногістохімічне, але рішення завжди приймає тандем онколог – пацієнт. Окремо зазначу, що в еру персоналізованої медицини все більшого значення набувають молекулярні дослідження, які дозволяють приймати рішення щодо індивідуальної терапії для кожного пацієнта.

Для наших клієнтів ми створили медико-генетичну консультацію, що дає змогу команді з лікарів-патологів і генетиків на підставі результатів досліджень (гістологічного, імуногістохімічного та молекулярного),

О.О. Кошик

даних анамнезу конкретного пацієнта надати рекомендації щодо подальших діагностичних і лікувальних опцій. Ця послуга є безкоштовною для пацієнтів. Для отримання консультації потрібно надати усі попередні висновки та результати досліджень і заповнити анкету.

Довідка

Медична лабораторія CSD має найбільший патоморфологічний підрозділ в Україні з моменту заснування в 2010 р. За останні кілька років компанія істотно розширила перелік послуг та активно впроваджує нові дослідження і напрями діагностики, зокрема, загальноклінічні, молекулярно-генетичні, бактеріологічні, мікробіологічні та інші дослідження. Серцем лабораторії і досі залишається патоморфологічне відділення. Лише з початку 2022 р. до лабораторії за гістологічними дослідженнями звернулося вже більше 83 000 пацієнтів.

Більше інформації на сайті
<https://www.csdlab.ua>

csdlab.ua

CSD - експертна лабораторія персоналізованої медицини

Повний спектр досліджень в патоморфології

Провідний молекулярно-генетичний центр

Сучасна лабораторна діагностика

Цілодобовий контакт-центр 0 800 33 00 75
(безкоштовно з усіх номерів по Україні)

ТОВ «СІ ЕС ДІ ЛАБ» (код ЄДРПОУ: 42519264). Ліцензія МОЗ України на провадження господарської діяльності з медичної практики на підставі Наказу № 811 від 11.04.2019 р. Реєстраційне дось є від 04.04.2019 №0404/33-М. Внесення змін до ліцензійних умов №3037/0/14-20 від 23.04.2020